

FELSŐPAKONY

HOSSZÚ TÁVÚ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2017-2030

MEGBÍZÓ: Felsőpakony Önkormányzata

KÉSZÍTETTE: TÉR-T-REND Kft., ECORYS MAGYARORSZÁG Kft.

2017. március

TARTALOM

BEVEZETÉS	3
1.1. JÖVŐKÉP	4
1.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK	6
2.1. CÉLRENDSZER	8
2.2. AZ ÁTFOGÓ CÉLOK TARTALMA, RÉSZCÉLOK	9
3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA	13
3.2. A KONCEPCIÓ TÉRBELI VONATKOZÁSAI, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMEINEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA	13
3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSRE	15
4.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER	17
4.2. A MEGVALÓSÍTÁST SEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK	18
4.3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE	19
FELHASZNÁLT IRODALOM	20

BEVEZETÉS

A településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök (TSZT, HÉSZ) megújításának indoklása

Felsőpakony településfejlesztési és településrendezési eszközszerének komplex tartalmi megújítása az új jogszabályi környezetre és az elfogadásuk óta eltelt időre való tekintettel 2015-ben aktuálissá vált.

2012-15 folyamán a településrendezés jogszabályi keretei módosultak, számos tartalmi eleme, a jogszabályok fogalmi rendszere megváltozott. Új „Településrendezési Kódex” lépett hatályba, mely rögzíti az egyes településrendezési eszközök tartalmát, és egyeztetésének, elfogadásának eljárási szabályait. A Településrendezési Kódex átmeneti rendelkezéseinek 45.§ (1) bekezdése értelmében Felsőpakony 2018. december 31-ig alkalmazhatja a hatályos településrendezési eszközeit. Ez alapján az önkormányzat vezetése úgy döntött, hogy új településfejlesztési koncepciót készít, melyre a településrendezési eszközöket alapozza.

A településfejlesztési koncepció tartalma

A településfejlesztési koncepció az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) szerint a képviselőtestület által elfogadott dokumentum, amely a települések hosszú távú fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. A koncepció biztosítja a településfejlesztés összehangolt megvalósulását; rendszerbe foglalja a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket. A koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természetes és épített adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontokat és az ezeket biztosító intézményi rendszereket kell megvizsgálni.

Jelen településfejlesztési koncepció a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletben foglaltaknak megfelelő metodikával készült. A Hosszú távú Településfejlesztési Koncepció (TFK) első kötete, a Megalapozó tanulmány, amely 2 fejezetből áll (I. Helyzetfeltárás, II. Helyzetelemzés és -értékelés). Jelen, második kötet tartalmazza a település hosszú távú jövőképét, a célok rendszerét és – mivel integrált településfejlesztési stratégia nem készül – a megvalósítás eszközeinek és a szükséges intézményi háttér leírását.

A készülő koncepció és a településrendezési eszközök kommunikációja a Partnerségi egyeztetés szabályairól szóló dokumentum alapján történik, melyet Felsőpakony Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 4/2017 (III.01.) önkormányzati rendeletével hagyott jóvá.

Felsőpakony jelenleg hatályos településfejlesztési koncepciója a 125/2009. (V.27.) számú ök. határozattal elfogadott településfejlesztési koncepció.

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 21/2017. (II.28) sz. képviselő-testületi határozatával elfogadta a Megalapozó vizsgálatot, mint a tervezés alapját, valamint egyetért a településfejlesztési koncepció kiválasztott fejlesztési irányjaival (Célrendszer és jövőkép). Ezen kívül döntött arról is, hogy a megismert koncepció-tervezet véglegesíthető és dokumentálható az államigazgatási véleményezés céljából.

1. JÖVŐKÉP

1.1. JÖVŐKÉP

A jövőkép felvázolja a település elképzelt jövőbeli állapotát a társadalom, a gazdaság és a környezet vonatkozásában.

A korábbi településfejlesztési koncepció a folyamatosan növekvő lakosságszámra alapozva a települési infrastruktúra javítására, a jobb életminőség és humán szolgáltatások biztosítására és a térségi kapcsolatok erősítésével fenntartható gazdasági fejlődés biztosítására helyezte a hangsúlyt:

A **2015-19-es gazdasági programjában** az önkormányzat hosszú távon az alábbi elérendő célokat és fejlesztési elveket fogalmazta meg:

- ➔ a térségi kapcsolatok erősítése
- ➔ a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel
- ➔ munkahelyteremtés
- ➔ a főváros felé irányuló munkahelyi-ingázás mellett is alakuljon ki erős helyi identitás, és épüljön élő közösség.
- ➔ minőségi lakó és pihenő környezet,
- ➔ az itt élőknek és az ide látogatóknak magas komfortot, jó minőségű szolgáltatásokat nyújtó település
- ➔ a település megtartó erejének növelése; ifjúsági és családbarát programok szervezése; a vidéki életforma népszerűsítése.
- ➔ a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldterületek igényes kialakítása
- ➔ környezetvédelem

A közelmúlt folyamatainak elemzése során a településfejlesztési koncepció jövőképeinek aktualizálásánál az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

► **Társadalmi téren:**

- A magyarországi településekre jellemző az elöregedés, a produktív korban lévő népesség számának csökkenése és a gyermekvállalási hajlandóság általános csökkenése.
- A mobilitás általános szintjének növekedése különösen a fiatalabb generációk vonatkozásában érezhető. A település az agglomeráció délkeleti szektorába tartozik, ahol a migrációs és a szuburbanizációs folyamatok egyre inkább meghatározók.
- A községek társadalma csak úgy tud fennmaradni és fejlődni a jövőben, ha alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez és a meglévő hagyományokon alapuló új típusú kötődést, identitást teremt. Ehhez szükség van a község teljes körű megújulására, mind társadalmi-kulturális, mind gazdasági, mind pedig, az épített környezet vonatkozásában.
- A jövőben egyre csökken a különbség a települések információs ellátottságában. Az informatika fejlődése lehetőséget ad a kulturális, tudományos források elérésére éppúgy, mint a település népszerűsítésére. Ezek a lehetőségek rendkívüli módon elősegíthetik a község fejlődését, megvalósításuk viszont komoly kihívást jelent, ezért ezek befogadására fel kell készíteni a község társadalmát. A túlzott internet használat a társadalmi elidegenedést, ezáltal a közösségi terek kiürülését is előidézhetheti...

► **Gazdasági téren:**

- A gazdasági háttér működésében továbbra is fontos szempont a mobilitás feltételeinek magas szintű biztosítása, mely az „árak” és a munkavállalók mobilitását egyaránt jelenti, a klasszikus közlekedés feltételeinek biztosítása mellett az infokommunikációs szolgáltatások magas szintű, korszerű kiépítettségét is jelenti.
- Az országos foglalkoztatási politika célkitűzése a piaccgazdasági értelemben vett teljes foglalkoztatottság elérése. Ez azt jelenti, hogy minden aktív korú és munkaképes lakos, aki dolgozni szeretne, munkalehetőséget kapjon.

- A húzóágazatok megerősödését az adott térség erősségét képező speciális ágazatok fejlesztése, az ágazatokban a K+F+I térfelhasználása és az ágazatokon belüli és ágazatok közötti együttműködés, kooperáció jelentheti.
- ▶ **A települési és a természeti környezettel kapcsolatban:**
 - Egy település környezettel kapcsolatos legnagyobb kihívását ma általában a klímaváltozás jelenti, amely megkívánja a következményekre való tudatos felkészülést illetve a negatív hatások csökkentését.
 - A települések hosszú távú energiagazdálkodásában egyre fontosabb szerep jut az önellátásra törekvő intézkedéseknek, valamint a megújuló energiaforrások fogyasztáson belüli arányának növelésének. Ezek az intézkedések a települések gazdálkodása szempontjából is lényegesek, hiszen jelentős mennyiségű működési költség megtakarítását eredményezik. Az olcsóbb energia és annak helyi megtermelése a helyi gazdaságban, foglalkoztatásban is fontos tényezővé válik.
 - A technológiák korszerűsítése mellett az energiafelhasználási, fogyasztási szokások tudatos megváltoztatása, valamint a rendszerek racionalizálása, a hatékonyság növelése jelenti a fő beavatkozási területeket.
 - Az emberek területhasználatának következményeképpen lehetőleg ne sérüljön a természeti környezet. Az építészeti értékeket lehetőség szerint harmonikus funkcióval megtöltve és a kor színvonalának megfelelő hasznosítással gondozzuk.

Mindzen trendek, folyamatok és elvek figyelembe vételével Felsőpakony nagyközség hosszú távú jövőképe, azaz két évtizedes távlatban **elérendő ideális jövőbeli állapota:**

Felsőpakony rendezett, zöld, vonzó falusias település, ahol jó élni, és amely nem Budapest alvótelepülése.

Társadalmi jövőkép

- A település lakosságának megtartása, és kismértékű növelése.
- A lakosság bevonása és tájékoztatása a fejlesztésekbe és a településen történő ügyekbe.
- Aktív, lokálpatrióta, környezettudatos helyi lakosság.

Gazdasági jövőkép

- A település fejlesztése az önkormányzat érdekei és céljai alapján, átgondoltan és rendszerelvűen történik, nem pedig ad hoc módon, a beruházóknak és az aktuális pályázati lehetőségeknek megfelelően.
- Erősebb térségi kapcsolatok.
- A helyi vállalkozások erősítése, illetve körének bővítése.
- A volt honvédségi terület gazdasági vállalkozásoknak ad otthont.
- Folyamatosan korszerűsödő infrastruktúrával és szolgáltatásokkal működik a község.
- A szabadidős és turisztikai kínálat bővül.

Környezeti és településszerkezeti jövőkép

- A természeti környezet fenntartása és védelme a település számára megfelelő és elegendő zöldfelületet biztosít, mely biztosítja a kellemes, fenntartható és természet közeli életnek.
- A környezettudatos nevelés következtében a környezet védelme javul; a településkép szépül.

- A települési szolgáltató rendszerek energiahatékonysága nő, a megújuló energiaforrások használata kibővül.
- Egységes zöldfelületi rendszer alakul ki: a közparkok, közkertek, út menti zöldfelületek, rendezettek, karban tartottak.
- A helyi lakosságot korszerű pihenő-, játszó- és sportterületek szolgálják.

A térségi szerepére vonatkozó jövőkép

- A település térségi kapcsolatai erősödnek.

1.2. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK

A település jövőképeinek eléréséhez vezető hosszú és középtávú célok és tervezett beavatkozások, valamint a településrendezési eszközöket érintő változtatások megvalósítása az alábbi általános – horizontálisan érvényesülő – fejlesztési irányelvek figyelembe vételével történik.

➔ Népségmegtartás és vonzás

Egy település egyik legfontosabb, minden fejlesztését meghatározó célja az aktív korú, képzett lakosok megtartása, illetve vonzása. A társadalmi-gazdasági célok mindegyike azt szolgálja, hogy a hazai és európai demográfiai tendenciák mellett a budapesti agglomerációra jellemző pozitív vándorlási egyenleg továbbra is ellensúlyozza a természetes fogyásból adódó veszteséget.

Felsőpakony népessége sok más magyarországi településsel ellentétben nő, de a képzett, fiatal munkavállalók és családjaik letelepedésének illetve megtartásának támogatása továbbra is fontos feladat. Ezért kell kiemelt figyelmet fordítani Budapest közelében a minőségi, családbarát környezet biztosítására és fenntartására.

➔ Minőségi szemlélet, igényesség, vonzó településkép

Az élhető és vonzó kisvárosi környezet biztosításának egyik sarokpontja, a népségmegtartás alapvető feltétele az igényes, minőségi települési környezet kialakítása és fenntartása.

Az infrastrukturális fejlesztések és a kapcsolódó beruházások során törekedni kell az igényes és harmonikus anyagválasztásra és kivitelezésre, az egységes arculati elemek használatára.

Fontos a lakosság érzékenyítése a minőségi környezet megóvására és a saját környezetük igényes kialakítására. Közös településszépítési akciók szervezése.

➔ Környezettudatos, zöld szemlélet, fenntarthatóság

A környezeti erőforrásokkal, értékekkel való felelős és fenntartható gazdálkodást a településfejlesztés minden területén érvényesíteni kell. A környezettudatos szemlélet elterjesztése nem csak a környezeti károk csökkentése, az élhetőbb környezet miatt fontos, hanem a fogyasztási szokások befolyásolásával, az alkalmazott technológiák iránti igény növelésével a zöld gazdaság piacát, s végső soron megerősödését is szolgálják. Az új beruházásoknál támogatni kell a környezetbarát építőanyagok, megújuló energiaforrások alkalmazását, illetve a zöldterületek kialakítását, minőségi megújítását is érvényesíteni kell.

Környezetkímélő energetikai rendszerek preferálása, a megújuló energiaforrások használatának támogatása: az önkormányzati tulajdonú épületek, intézmények felújításával mintaadó projektek létrehozása a feladat, a lehető leghatékonyabb energetikai beavatkozások előnyben részesítésével.

A környezetbarát technológiák alkalmazása a gazdasági szektorban és a települési szolgáltatások minden területén fontos cél, különösen a hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, szennyvízkezelés és a közlekedés fejlesztési vonatkozásában.

A szemléletformálásban fontos a lakosság tájékoztatása a szelektív gyűjtés, a komposztálás és a hulladékminimalizálás lehetőségeiről; valamint a környezettudatosság kiemelt kezelése az óvodai és az iskolai helyi nevelési programokban.

→ Együttműködés (belső, külső), és szolgáltató szemlélet

Az együttműködés jelent egyrészt egy belső összefogást: amikor a község lakossága közösen határoz meg és valósít meg eseményeket vagy fejlesztéseket; és jelent egy külső kapcsolati hálót is, melyre valamennyi településnek szüksége van a harmonikus fejlődéshez.

Az együttműködés egyúttal információáramlást, továbbá párbeszédet és konszenzust is jelent. Így a tervezési munkák és a beruházások megvalósítása során valódi partnerség tud kialakulni az egyes szereplők között. A partneri viszonyban beazonosíthatóvá válnak azok az igények, amelyeket a vezetés saját hatáskörében meg tud oldani, továbbá a folyamatos párbeszédén keresztül az gazdasági szféra városfejlesztésben való szerepvállalása is megerősíthető. Ezzel biztosítható a fenntartható fejlődés, és a hosszú távú szemléleten túl jelen időben sem sérülnek alapvető érdekek.

Az önkormányzat vállalkozás- és befektetésbarát szemlélettel mind aktívabb településmarketinget folytat; és folyamatosan kommunikál a lakossággal (igényfelmérő és elégedettségi kérdőívek, a honlapon aktív kétirányú kommunikáció) és ezekre reagálva fejleszti szolgáltatásait.

→ Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség horizontális érvényesítésével mindenki számára biztosítani kell a település használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket, a társadalmi igények kielégítését biztosító humán szolgáltatásokat.

A szolgáltatások elérhetővé tételére kell törekedni azok bővítésekor, minőségi fejlesztésekor.

A teljes körű, fizikai és infokommunikációs akadálymentesítést az új projektek során is biztosítani kell.

2. CÉLOK

A települések, így Felsőpakony fejlesztésének is alapcélja a lakosság életminőségének és életszínvonalának javítása, a gazdaság versenyképessé tétele és a fenntartható településfejlesztés. Mindezek érdekében **egyenrangú prioritások** fogalmazhatók meg (célok). Ezek felsorolása fontossági sorrend nélküli, hiszen egymást feltételezik, egymással párhuzamosan működő további feladatokat generálnak. A fejlesztési irányelvek pedig valamennyi célt áthatják és meghatározzák az egyes célok elérési módját.

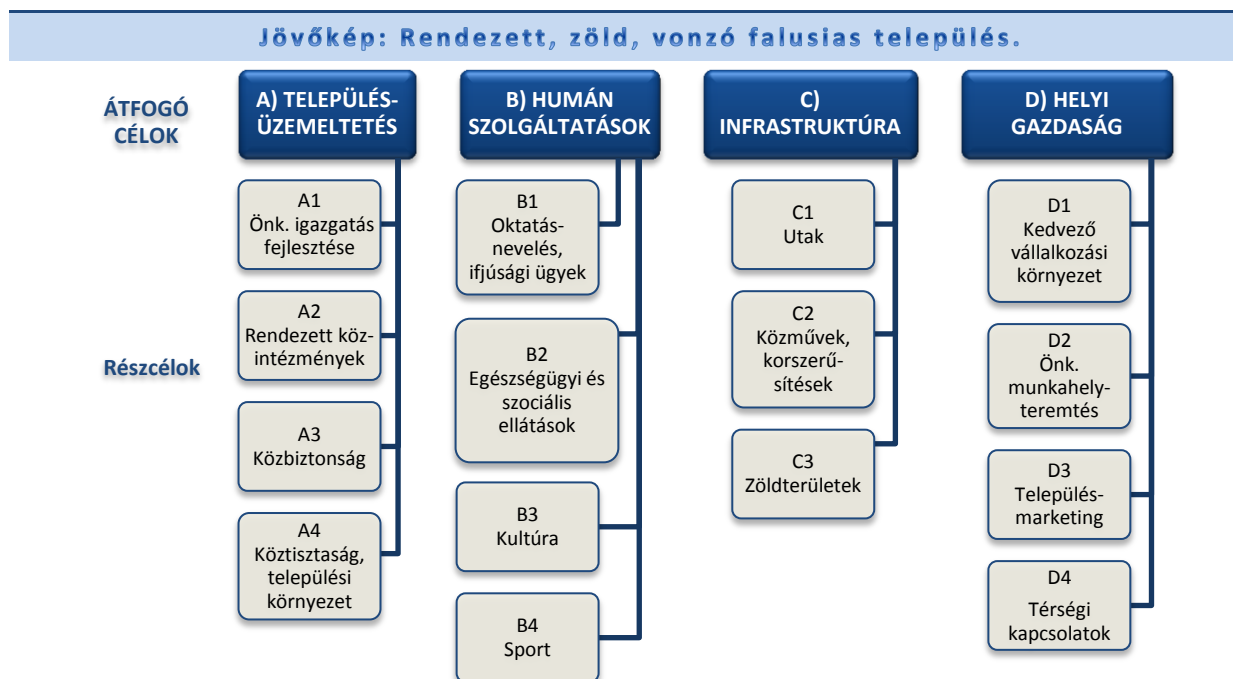
A koncepció integrált szemlélete miatt az **átfogó célok és részcélok komplexen kezelnek bizonyos tématerületeket.**

2.1. CÉLRENDSZER

A gazdasági szektor versenyképességének elősegítése és az életminőség feltételeinek javítása, a minőségi települési környezet és szolgáltatások biztosítása egyaránt fontos, egymással szoros kapcsolatban lévő cél. Csak erősödő gazdasági bázis mellett érhető el, hogy a befolyó jövedelmekből a település fenntarthatóan fejleszhető legyen, az emberek számára pedig a jövedelemszerzés lehetőségei biztosítottak legyenek. Az életminőséget meghatározó külső tényezők fejlesztése a munkaerő megtartása és vonzása miatt is lényeges, valamint a fenntartható működést hosszútávon biztosító népességszám és a kiegyensúlyozott korszerkezet szempontjából is, és nem utolsósorban Felsőpakony vonzerejét is növeli.

A gazdasági prosperitáshoz elégedett, egészséges, képzett, a változásokra kellő rugalmassággal reagálni képes, sokféle értelemben nyitott lakosságra van szükség. Sem a gazdaság, sem az életminőség fejlesztése nem képzelhető el a község életének valamennyi szereplője nélkül. A közös sikerhez az egyéni életmódváltástól a kormányzati intézkedésig valamennyi résztvevő tevékeny közreműködésére és felelősségvállalására szükség van. Az egészséges korösszetételű és gazdasági aktivitású, Felsőpakonyhoz kötődő, annak hagyományait ápoló, egyben új hagyományokat teremtő helyi társadalom a betelepülő és a tősgyökeres lakosok egymás iránt felelősséget vállaló, harmonikus közösségében teremthető meg.

A jövőkép, az átfogó és a hosszú távú célok kapcsolata

2.2. AZ ÁTFOGÓ CÉLOK TARTALMA, RÉSZCÉLOK

A) átfogó cél Hatékony településüzemeltetés

A1 Az önkormányzati igazgatás fejlesztése

- A közigazgatási átszervezés (kormányhivatalok) nyomán keletkezett hatás- és feladatköri módosítások hatékony megoldása.
- Szolgáltató, ügyfélbarát hivatali rendszer kialakítása.
- Tudatos településfejlesztés; a pályázati források folyamatos figyelése; célzott és szakértő pályázás a megfelelő önerő biztosításával
- Az önkormányzat informatikai hátterének biztosítása és folyamatos fejlesztése; a honlap frissítése.

A2 Rendezett közintézmények

- A közintézmények hőszigetelése és külső felújítása.
- A jó állapotban lévő intézményi épületek állagmegóvása.
- Az óvoda és iskola épületének teljes külső-belső felújítása.
- A kötelező testnevelési óraszám növekedése miatt szükséges új sportcsarnok építése.

A3 A közbiztonság javítása

- A megelőzés előtérbe helyezése.
- A meglévő kamerarendszer bővítése.
- Az önkormányzat közbiztonsági stratégiájának kidolgozása.

A4 Köztisztaság, települési környezet

- A parkok, zöldterületek, játszóterek karban tartása.
- A közterületek gondozása, tisztán tartása, virágosítása.
- A házi szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és ezzel párhuzamosan a szelektív hulladékgyűjtő szigetek felszámolása.
- A kertés ingatlanokban a kerti komposztálás mennyiségének növelése és ezzel párhuzamosan az égetés folyamatos visszaszorítása.
- Az illegális szemétkerakatok felszámolása.

B) átfogó cél A humán szolgáltatások bővítése

B1 Oktatás-nevelés, ifjúsági ügyek

- A közoktatás színvonalának megtartása és a feltételek, lehetőségek javítása a korlátozott önkormányzati hatáskörök adta lehetőségeken belül.
- A Mesevár Napköziotthonos Óvoda teljes belső átalakítása; a konyha korszerűsítése.
- A fiatalok lakosság problémáinak kezelése, a szabadidő hasznos eltöltése és szervezett körülmények közti eltöltése: nyári táborok, sportolási lehetőségek támogatása.
- Családbarát programok szervezése.

- Szemléletformálás: a lakosság környezettudatosságának növelése; ismeretterjesztő kiadványok készítése.

B2 Egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, a rendszerek javítása

- Az orvosi rendelő bővítése és korszerűsítése, szükséges parkolók kialakítása.
- A védőnői, háziorvosi és fogorvosi alapellátás fejlesztése, szükség esetén még egy körzet kialakítása.
- Részvétel a közmunkaprogramban.
- Aktív segítségnyújtás az arra a rászorulóknak, cserébe együttműködést vár az önkormányzat azoktól, akik segíteni akarnak magukon.

B3 A kultúra és közművelődés támogatása és színesítése

- Folyamatos párbeszéd a lakossággal, a civil szervezetekkel a kulturális igényekről.
- Az újonnan betelepülők identitástudatának erősítését, a helyi közösséggel való összekovácsolódását segítő programok támogatása.
- A kulturális programok és szolgáltatások bővítése; az ifjúsági és az időseknek szóló programok támogatása.
- A civil szervezetek programjainak támogatása.
- A lakosság tájékoztatásának javítása: települési honlap és helyi újság.
- A Szabó Magda Községi Ház és Könyvtár épületének belső felújítása.
- A könyvtár támogatása: az állományának gyarapítása és a szervezett programok támogatása.
- Új faluház, közösségi központ létrehozása.

B4 Sport

- Az iskolaudvarok felújítása, korszerűsítése.
- A sportpálya területének bővítése. Új, többfunkciós tornacsarnok építése.
- Sport és idegenforgalmi komplexum létesítésének megteremtése.
- A helyi sportélet anyagi támogatása.
- A sportlétesítmények és –területek fenntartása, karban tartása és korszerűsítése.

C) átfogó cél Infrastruktúrafejlesztés

C1 Közlekedés

- A burkolatlan közutak szilárd burkolattal való ellátása bel- és külterületen egyaránt.
- A középületek környezetének rendezése, további szükséges parkolóhelyek kialakítása.
- A meglévő kerékpárút bővítése.
- A meglévő utak tisztán tartása, a külterületi utak karban tartása.
- A tömegközlekedési kapcsolatok erősítésének elősegítése a környező településekkel.

C2 Közművek, korszerű települési szolgáltatások

- A vízvezető rendszer teljes körű kiépítése, karbantartása.

- Belterületi szikkasztó árkok felújítása és ahol szükséges újak létesítése.
- A közvilágítási rendszer teljes cseréje korszerűbb technológiára.
- Az intézmények akadálymentesítése (óvoda, iskola, polgármesteri hivatal).
- A telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások bővítése, fejlesztése.

C3 Zöldterületek

- A zöldterületi eszközök, utcabútorok számának növelése, korszerűsítése és folyamatos karban tartása.
- A játszótér folyamatos gondozása, a megrongálódott, veszélyessé vált eszközök pótlása, új eszközökkel történő bővítése.
- Új pihenőpark kialakítása.
- A zöldterületek bővítése; további fásítási és virágosítási program, minőségi zöldfelületek kialakítása.
- Lakossági településszépítő akciók szervezése. Virágosítás.

D) átfogó cél Helyi gazdaság erősítése, foglalkoztatás

D1 Kedvező vállalozási környezet

- A meglévő vállalkozások életképességének megőrzése a helyi lakosság munkahelyteremtésének javítása érdekében.
- A helyi mezőgazdasági és ipari vállalkozások támogatása / előnyben részesítése.
- A honvédségi bázis területének fejlesztése; új cégek betelepülésének elősegítése
- Kedvező helyi gazdasági környezet fenntartása.
- A helyi rekreációs és vendégforgalmi kapacitások létesítése, minőségi bővülésük elősegítése.

D2 Önkormányzati foglalkoztatás, további munkahelyteremtés

- A köztisztviselők, közalkalmazottak racionalizált foglalkoztatásának fenntartása.
- A közszolgáltatások bővítése révén további munkahelyek teremtése
- Együttműködés a járási munkaügyi központtal a kedvező foglalkoztatási lehetőségek kihasználása érdekében.

D3 Településmarketing

- Külső marketing: világos üzenetek, szlogen megfogalmazása; célcsoportok megfogalmazása és kiajánlás.
- Belső marketing: a helyi identitás megfogalmazása, a lokálpatriotizmus erősítése a település megtartó erejének növelése érdekében.
- A lakosság bevonása a fejlesztési elképzelések kidolgozásába, a tervek nyilvánossága.
- A települési honlap folyamatos fejlesztése és frissítése.

D4 Térségi kapcsolatok

- A térségi kapcsolatok erősítése és kiterjesztése.
- A település fejlesztésének összehangolása a térségi és megyei fejlesztési elképzelésekkel.

Illeszkedés

A célrendszer **Pest Megye Területfejlesztési Konceptiójával** összhangban került kialakításra:

TFK Átfogó célok	A) Hatékony településüzemeltetés	B) A humán szolgáltatások bővítése	C) Infrastruktúra-fejlesztés	D) Helyi gazdaság erősítése, foglalkoztatás
PMTFK Átfogó célok				
Társadalmi megújulás	■	■		
A gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve	■		■	■
A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; fenntartható környezet	■			

TFK Átfogó célok	A) Hatékony településüzemeltetés	B) A humán szolgáltatások bővítése	C) Infrastruktúra-fejlesztés	D) Helyi gazdaság erősítése, foglalkoztatás
PMTFK célok				
Területi kohézió				■
Társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás	■	■		■
Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika			■	
Partnerség, együttműködés	■	■		■
A térségi identitás erősítése	■	■		■
Hatékonyság	■	■	■	
Értékmegőrzés, értékteremtés		■	■	

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

A Településfejlesztési Konceptió kialakítását részletes helyzetfeltáró, elemző és értékelő vizsgálat (=Megalapozó Vizsgálat) előzte meg. Ez tartalmazza a statisztikai és egyéb adatforrásból, egyedi adatfelvételtől származó adatokat, kiterjedt továbbá a tendenciák feltárására és értékelésére is.

3.2. A KONCEPCIÓ TÉRBELI VONATKOZÁSAI, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMINEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

3.2.1. A TERÜLET-FELHASZNÁLÁS FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A művi településszerkezet és területhasználat a biztonságos és komfortos mindennapi életminőséget akkor szolgálja, ha illeszkedik a morfológiai és természeti adottságokhoz.

A társadalom fejlődése magával hozza a „falusi élet” megváltozását is, olyan értelemben, hogy a fejlettebb, komfortosabb „városias” élet elemei ötvöződnek a falusi természet-közeli életmóddal, melynek megtartása rendkívül fontos. A település vonzereje a belterülethez közel található kedvező környezetben, nyugodt, emberléptékű falusias légkörében, a táj érzékelhető közelségében rejlik.

A településfejlesztési koncepció javaslatai a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változásokra:

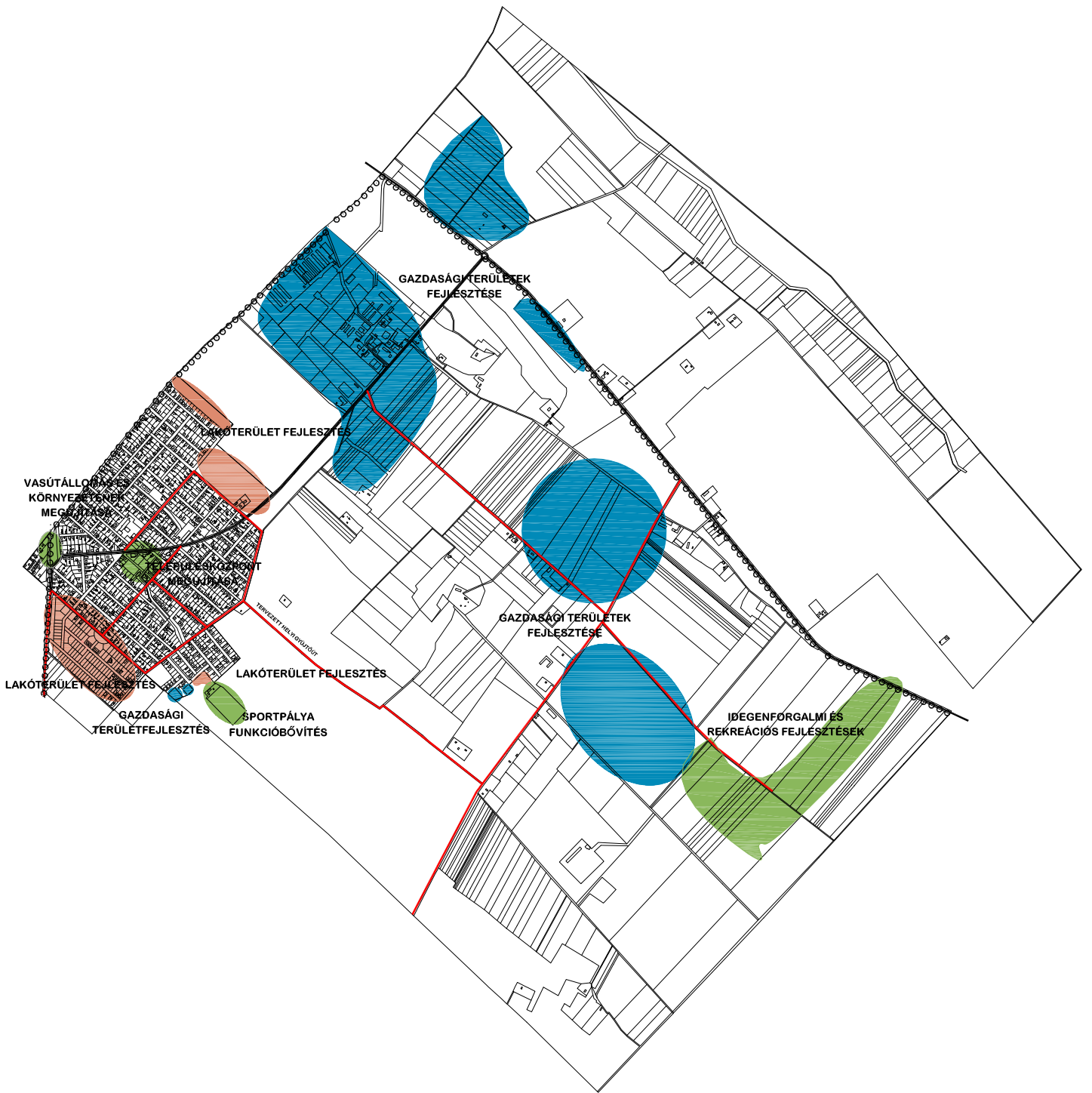
- **Településközpont-fejlesztés** – a *településközpont megújítása*; a gyalogos zónák és a kerékpáros hálózat fejlesztés. Első ütemben közösségi tér (pl. piac), illetve rendezvényter kialakításával.
- **Szociális gondoskodás I.** - *Óvoda, iskola bővítése, az oktatás minőségi javítása*. Minden település életében, identitásának megtartásában nagyon fontosak a gyermekintézmények (bölcsőde, óvoda,) melyek szerepe egyre inkább felértékelődik a jövő generációk felkészítésében, a kialakuló információs és tudásalapú társadalom követelményinek való megfelelésben.
- **Szociális gondoskodás II.** - A megnövekedő kulturális, szórakozási, sportolási igények kielégítésére megfelelő, *igényes szolgáltatások kialakítása* szükséges, amely az itt élő helyi lakosság megtartását is elősegíti. Kedvezőtlen demográfiai jelenség egész Európában a lakosság csökkenése, illetve ehhez kapcsolódóan a meghosszabbodó életkor következtében az idősebb lakosság magas és a jövőben tovább növekedő aránya. Ez magával vonja a szociális gondoskodás, szolidaritás megerősítésének szükségességét, az ehhez kapcsolódó intézménystruktúra kiépítését (szociális gondozás, idősek nappali aktív tevékenységek szervezése stb.).
- **Magas színvonalú gazdasági környezet kialakítása** – a meglévő, jelenleg is *működő munkahelyi zónák és iparterületek további fejlesztése*, a környezet és a megközelíthetőség színvonalának javítása. A településen lévő munkahelyek teremtése is nagymértékben hozzájárulhatnak a település népességmegtartó, illetve népesség vonzó erejéhez. Ugyanakkor a logisztikai ágazatban foglalkoztatottak általában alacsonyabb képzettséggel rendelkeznek, így fontos a munkahelyteremtés során annak minőségi és ágazati kiválasztása.
- **Új gazdasági területek kialakítása** - az alulhasznosított területek rehabilitációjával, és újabb mezőgazdasági területek bevonásával azokon a területeken, ahol az kapcsolódik a közlekedéshálózati fejlesztésekhez, a térségben jelentkező gazdasági fejlesztésekhez és a lakófunkció zavarása nélkül oldható meg.
- A jövőben egyre fontosabb a **megújuló energiaforrások** fokozott hasznosítása, mely fejlesztésére és alkalmazására jelenleg és az elkövetkező évtizedekben is jelentős támogatások állnak rendelkezésre, így kiemelten fontos terület a megújuló energián alapuló fejlesztések és azok használata.

- **A lakóterületek minőségjavítása** – a lakókörnyezetet meghatározó lakóutcák megújításával, továbbá az intenzívebbé alakuló beépítés harmonikus lehetővé tételével. Az építési szabályozás eszközeinek pontosítása révén célszerű biztosítani a régi és új arculat, beépítési karakter közötti ellentmondások kiszűrését. A helyi kisgyermekes családok életminőségét nagyban emeli egy korszerű, biztonságos *játszótér* kiépítése.
- **Idegenforgalmi és rekreációs fejlesztések** – *aktív sport és rekreációs helyszínek* és szolgáltatások kialakítása, minőségi fejlesztése: a központi belterületen belül szálláshely kapacitás megteremtése, a sportpálya funkciójának térségi szintű szélesítése, a külterületen lévő lovas-bázisok fejlesztése oktatási, turisztikai és túralovaglási célpontként; íjászat.

Fejlesztési területek (lásd a következő térképen)

terület	projekt
Vasútállomás és környéke	A vasútállomás és környezetének megújítása: <ul style="list-style-type: none"> ▪ jegypénztár, mellékhelyiség, váróterem, peron kialakítása, ill. megújítása ▪ kerékpárút az állomásig ▪ P+R parkoló kialakítása
Településközpont	A településközpont megújítása <ul style="list-style-type: none"> ▪ piac, rendezvénytér kialakítása ▪ játszótér építése
Lakóterületi fejlesztések	Új lakóterületek kialakítása A beépítetlen, meglévő területek infrastrukturális fejlesztése
Sportterületek	A sportpálya funkcióbővítése, felújítások Új sportcsarnok kialakítása
Közlekedésfejlesztés	A belterületi kerékpárutak kijelölése A haránt irányú közlekedési kapcsolatok kiépítése Gyalogos zónák kialakítása
Gazdasági területek	A meglévő gazdasági területek környezetének fejlesztése, megközelíthetőségük javítása; kiejárlás. Új gazdasági területek kialakítása az alulhasznosított területek felhasználásával
Idegenforgalmi és rekreációs fejlesztések	A külterületi lovas-bázisok fejlesztése Egyéb rekreációs lehetőségek kialakítása (golf, íjászat) Szálláskapacitás fejlesztése

FELSŐPAKONY FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

JELMAGYARÁZAT

- LAKÓTERÜLETI TERÜLETFEJLESZTÉS
- POTENCIÁLIS GAZDASÁGI ÉS IDEGENFORGALMI FEJLESZTÉSI TERÜLETEK
- PROJEKT HELYSZÍNEK
- KÖZLEKEDÉS

3.2.2. A TELEPÜLÉSSZERKEZETI ELEMELK FELÜLVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

A településfejlesztési koncepció elkészítését követi a településszerkezeti terv felülvizsgálata. A koncepcióban megfogalmazott célok és tervezett beavatkozások területigényét, terület-felhasználási szempontjából, az új településszerkezeti tervnek kell biztosítani; a gazdasági, infrastrukturális, intézményi, rekreációs és lakóterületi fejlesztések számára egyaránt.

A fejlesztési lehetőségeknek keretet ad a Budapesti Agglomerációs Területrendezési Tervéről szóló törvény, mellyel az összhangot szintén a településszerkezeti tervnek kell majd biztosítani. Újabb, jelentős fejlesztési területek bevonása **területcserével** történhet, azaz más, már kijelölt, de a fejlesztési célnak nem megfelelő területek visszaminősítésével.

A településfejlesztési koncepció javaslata a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére vonatkozóan:

- **Közlekedésfejlesztés** – A közösségi közlekedés fejlesztése, környezetkímélő közlekedési rendszer erősítése. Új, elsősorban a haránt-irányú közlekedési kapcsolatok kiépítése. A közösségi közlekedés versenyképességének növelése a levegő- és zajszennyezés csökkentése érdekében. Az alternatív közlekedési módok kihasználhatóságának elősegítése.
- **Vasútállomás és környezete:** a vasútállomás környezete megújítható, a kerékpáros hálózat az állomásig vezethető, a P+R parkolás keretei is újragondolhatók.
- **Közműfejlesztés** – A kiépített és megfelelő kapacitással rendelkező szennyvízhálózatra való teljes körű rácsatlakozás. Az illegális, engedély nélküli csapadékvíz és szennyvízcsatornába történő bekötések felderítése és megszüntetése. A környezet fokozott védelme, alternatív megoldások használata (pl. biomassa, napenergia, stb.), valamint a komfortosabb életmódhoz való közelítés érdekében a korszerű hulladékkezelés megoldása szükséges. A vezetékes ivóvíz rendszer kapacitását a jelenlegi szolgáltatási igények mellett is bővíteni szükséges. A közművesítés mértékének és szabályosságának érdekében javasolt a közműnyilvántartás élővé tétele, digitalizálása.

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMERE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSRE

Szintén követelmény a település épített környezetének (épületek, közterületek,) igényes karbantartása és kialakítása, továbbá az egységes települési arculat, falukép kialakítása és fenntartása.

A Megalapozó munkarész részletesen tartalmazza az örökségi értékek és védettségek bemutatását. A településen műemléki védelem alatt álló létesítmény nincs. Helyi védelemre érdemes, kimagasló értéket mutató létesítményre javaslat nem született.

- Helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők nem őrződtek meg a településen, mivel a történeti mag a mai belterület ¼-ét sem éri el és a településen lévő épületek döntő többsége a XX. század közepén és végén épült. A helyi épített környezet kultúrtörténeti emlékei csak nyomokban, és 1-2 épületet leszámítva rossz műszaki állapotban lelhetőek fel.
- A településen nincsen történeti kert, sem történeti értékű temető és műemlékvédelmi szempontból jelentős temetkezési emlékhely.
- Az értékvédelmi rendelet alapját képező javasolt helyi védelem köre részletes helytörténeti és részletes építészeti értékkataszter elkészítésére alapozva határozható meg.

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzata a jogszabályi előírásoknak megfelelően a készülő hosszú távú településfejlesztési koncepció és településrendezés terv mellé a 2001. évi LXIV. törvényben előírtak szerint **örökségvédelmi hatástanulmányt** is készített. A tanulmány régészeti szakterületi beszámolója alapján:

- Felsőpakony közigazgatási területén a nyilvántartott régészeti lelőhelyek száma jelenleg öt, melyek ex lege védeltséget élveznek. A település területén külön rendeletben fokozottan vagy kiemelten védett lelőhely nem található.
- A lelőhelyek régészeti feltárását - eltekintve a beruházásokat megelőző feltárástól - jelenleg semmi nem indokolja. A község területén helyben megőrzendő és bemutatásra érdemes régészeti emlék nincs.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Mivel Felsőpakony község nem készített külön Integrált Településfejlesztési Stratégiát, jelen dokumentum szolgál a jövőbeni fejlesztések alapjául. Ezért a településfejlesztési koncepcióban szereplő célok és feladatok megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszert kell összehangolni.

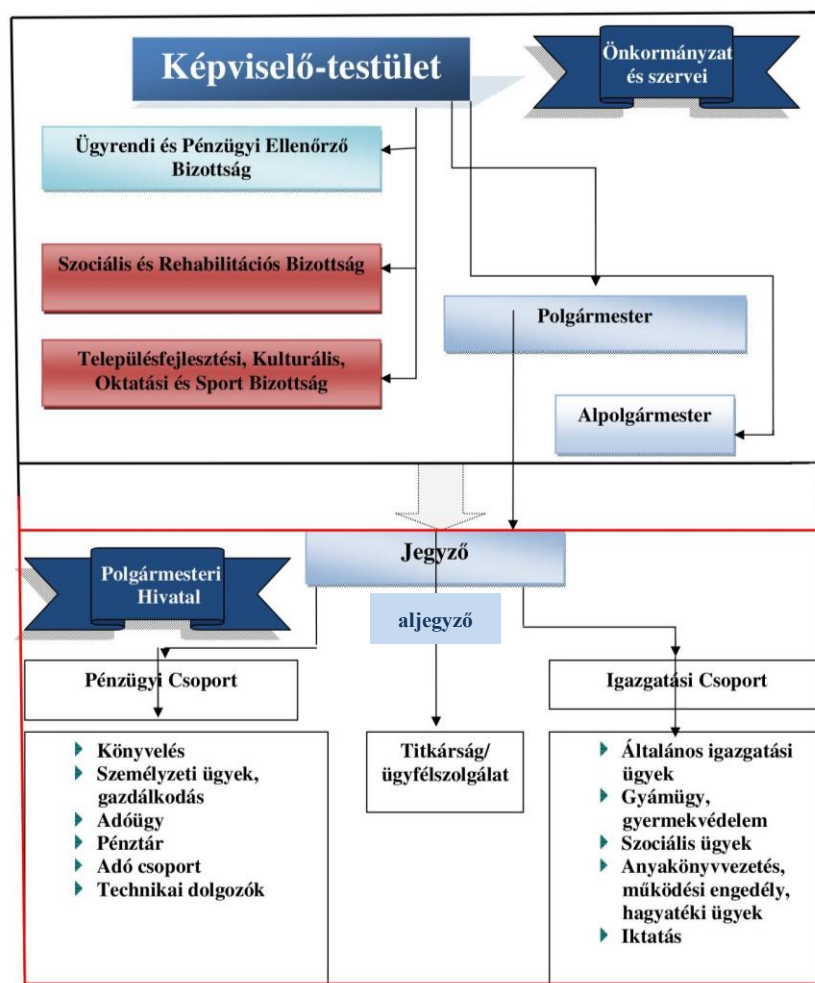
4.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

Az önkormányzatok, így Felsőpakony működése is az új elvárások rendszerében akkor lehet sikeres, ha az irányítás hatékonyan működik, és az az érintett szereplők számára is átlátható.

A település fejlesztését meghatározó dokumentumok megvalósítása során a döntéshozói szintet a Felsőpakony Nagyközség Képviselő Testülete jelenti. A döntés előkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Bizottságok alkotják.

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzatának szervezeti felépítése

Forrás: www.felsopakony.hu

A fejlesztési dokumentumok és tervek megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, elsősorban az Igazgatási csoport a Településfejlesztési, Kulturális, oktatási és Sport Bizottság bevonásával és felügyeletével.

Az operatív szintet a Polgármesteri Hivatal egyes csoportjai képviselik az egyes beruházások kapcsán kijelölt pénzügyi, műszaki és vezető projektmenedzserekkel.

A megvalósításban részt vesz továbbá a helyi lakosság, a civil szervezetek és vállalkozások a Partnerségi tervben meghatározott módon. A folyamat részesei továbbá a külső megbízottak: szakági tervezők, és egyéb szakértők.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁST SEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek:

▪ Településrendezési szerződés

A nem fejlesztési jellegű tevékenységek közül gyakran alkalmazott eszköz a településrendezési szerződés eljárás, amely önkormányzati partnerségen alapuló, a magánkezdemenyezésű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti viszonyt meghatározó együttműködés. Az egyes fejlesztési projektek volumenének és jellegének eltérése miatt célszerű, ha az önkormányzat az egyes fejlesztőkkel mindig egyedileg köt településrendezési szerződést. Az egyes fejlesztésekkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása - beadandó anyagok, a döntés menete, stb. – az illetékes hivatali csoportok bevonásával történik egyedileg, minden esetben az adott fejlesztésre szabva.

- Az önkormányzat **elővásárlási jog**ának gyakorlása területek kivásárlásakor.
- A helyi gazdaságfejlesztés egyik legfontosabb önkormányzati eszköze a **helyi adópolitika**, ezen belül is a helyi iparűzési adó mértékének szabályozása. Helyi adó- és illetékkezdemenyekkel bizonyos esetekben mobilizálható a magántőke, amelyet a településrendezési szerződésben rögzíthetnek (tervalku).

▪ Arculatformálás és településmarketing

Egy város pozitív megjelenéséhez, népszerűsítéséhez egyre nagyobb szükség van a beazonosíthatóságra. Az egységes települési arculat nem csak a külső megjelenéshez szükséges, hanem befelé, a helyi lakosság, a gazdasági szereplők felé irányuló kommunikációhoz is. A korábbi racionális, funkcionális megközelítés helyett a hangsúly áthelyeződött az érzelmi, mentális és pszichológiai hatásokra, azaz a legfontosabb cél az lett, hogy a település, mint márka pozitív asszociációkat váltson ki a megcélzott fogyasztókban.

A települési marketingstratégiának az alábbi célokat kell szolgálnia:

- Egyértelműen beazonosíthatóvá és vonzóvá kell tennie a települést.
- Javítani az önkormányzat külső kapcsolatrendszerét.
- Befektetőket vonzani.
- Növelni a megválasztott vezetés népszerűségét az állampolgárok körében, illetve
- a település lakóinak büszkeségét, erősítve ezáltal kötődésüket.
- a település lakóinak bevonását, információval való ellátását.

▪ Egyéb önkormányzati kezdeményezések

A települési környezet szépítése, élhetőbbé tétele szempontjából hasznos és nem utolsósorban szemléletformáló hatással bír egy-egy köztisztasági program vagy lakossági virágosítási kampány szervezése.

4.3. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata elsősorban a község érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben és a megfelelő eszközökkel történjenek.

A monitoring számos komplex feladatot foglal magában:

- Adatgyűjtés és –értékelés; a koncepció esetleges módosítása.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Évenként megvizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzésinek elérése érdekében. Eltérés esetén be kell avatkozni, módosítani kell az intézkedéseket.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
- A fejlesztési koncepció teljes felülvizsgálata, aktualizálása tíz évenként szükséges, az elkészült felmérések, a legfrissebb statisztikai adatok, újabb információk, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- A településfejlesztési feladatok teljesítéséről közmeghallgatás során a polgármester évente beszámolót tart.
- A közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón és honlapon keresztül, illetve a helyben szokásos egyéb módokon.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Jogszabályok, segédletek:

- A Kormány 314/2012. (XI.8.) kormányrendelete
- A Kormány 1254/2012. (VII.19.) kormányhatározata
- A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény
- Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (2014. I. 1-től hatályos állapot)
- Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20) Korm. rendelet
- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény
- 2013. évi XXVII. Törvény a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról, 45. §

Statisztikák:

- KSH 2011. évi Népszámlálás adatai
- KSH Területi statisztikai évkönyvek
- önkormányzati adatszolgáltatás

Tanulmányok:

Kulturális örökségvédelmi hatástanulmány (2016. július, Takács Károly)

Weboldalak:

www.ksh.hu

www.teir.hu

www.felsopakony.hu

www.maps.google.hu